

Doorbraak

Maandblad van de Vlaamse Volksbeweging vzw www.doorbraak.org

Afgiftekantoor Antwerpen X P508831 Passendalestraat 1A 2600 Berchem redactie@doorbraak.org

België-Belgique
PB
Antwerpen X
8/2828

4
2008

The CD&V residence, the lady of the house speaking!

Als...

Yves Leterme voor zijn CD&V-ledencongres op 19 maart: 'Ik durf zeggen dat wij woord houden... Stap voor stap, want de lat ligt hoog... Dit regeerakkoord zal enkel worden uitgevoerd als ook de communautaire afspraken gehouden worden'. Er klonk een vermoeid applaus. Ten minste tot half juli wordt de partij tot regeren gedwongen.

Al negen maanden lang kroop CD&V als een geslagen hond achteruit. Nog iets gehoord over de resoluties en regeerverklaringen van het Vlaams Parlement? Over de afspraken in de kartelovereenkomst? Over vijf minuten BHV-moed? Over confederalisme? Kortom, over meer Vlaanderen? Met onze verontschuldiging aan de minderheid binnen de partij die het anders wil: CD&V is tot nader order en ten minste nog voor enkele maanden opnieuw ten volle CVP.

Jawel, de laatste bladzijde van Letermes regeerakkoord verwijst naar de institutionele hervormingen (blz. 41). Geniet mee: 'De huidige beleidsniveaus (mv. - red.) zijn niet in staat een antwoord te geven op de uitdagingen van morgen'. Een nieuwe staatsvorming moet 'alle beleidsniveaus' (mv. -red) versterken. Beter dan dat kun je een Belgische recuperatie niet verwoorden.

N-VA nam een enorm risico door plaats te nemen op de reservebank van de nieuwe Belgische ploeg van Leterme. Dat Bart De Wever nog hoopt dat CD&V erin slaagt de communautaire kar uit het slijk te trekken, is weinig waarschijnlijk. Hij speculeert op een andere ontwikkeling.

Als Leterme zelf opstapt, stapt het kartel door een gouden poort naar zijn kiezers. Het kan nog net. Want één ding is zeker: het potje Leterme-pestes heeft de publieke opinie niet al te fel bekoord.

Blijft Leterme na 15 juli toch nog langer zitten als de boksbal van de Franstaligen en Vlaamse liberalen, dan trekt De Wever er met zijn partij alleen uit. Dat zal dan met brandwonden zijn,

maar evenzeer met verschroeiende CD&V'ers in het kielzog. Een VVB-peiling bij de CD&V-mandatarissen (20 procent respondenten) was een duidelijk signaal. Euforisch hoeven we hier niet over te doen, maar dat veel malcontenten uit de boot springen, is zeker.

Vlaamsgezinde CD&V'ers kunnen dan overigens in vier windrichtingen wegstuiven. In de catacomben van de politiek zitten naast N-VA nog drie andere radicaal Vlaamse partijen, van links tot rechts.

In die catacomben zit ook de Vlaamse Beweging. Die kan in beide scenario's de mooie ambitie hebben om de krachten van een Vlaamse revolutie te bundelen. Maar dan moet die beweging dringend het stof blazen dat zich ophoopt achter de eigen kartonnen façades van "goe bezig". Dan moet ze weg uit de achterkamers waar allerlei verkrampte groupuscules en manifestaties blijven spartelen in amateurisme, rancune en verleden. Alleen de uitbouw - met bekwame spoed - van een frisse, dynamische en open politieke werking kan wervend zijn.

Als de Vlaamsgezinde partijen het even kunnen laten om vooral elkaar tegen de schenen te trappen - zonder hun eigen maatschappelijk project te verwaarlozen, dat hoeft niet - wie weet... Als de Vlaamsgezinden van de Gravensteengroep, Warande en Lentemanifest - al was het maar voor even - de eigen grens willen overstijgen, wie weet...

Gebeurt dit lekker niet, dan kruipt in de nieuwe moeder van alle verkiezingen (2009) een uitgeruste, maar vaak schrandere Verhofstadt met alle gemak over een compleet uitgeputte Leterme I naar de troon op de Belgische ruïne. 15 juli ligt tussen een Vlaamse en een Belgische feestdag. Dan mag het stormen.

■ JAN VAN DE CASTEELE

Guy Tegenbos over de regeringsverklaring van Leterme I in De Standaard, 18 maart: 'Dit is wat we nog samen kunnen. Wie dit aftoetst aan 'de normale manier van werken in een democratie', wordt misselijk. Doe dat dus niet. Leg er u bij neer dat dit, hier en nu, het maximum is dat bereikbaar is in het België in zijn huidige vorm.'

Eric Domb, voorzitter UWE in De Morgen, 15 maart: 'Het is tijd om taboes te doorbreken. We moeten eerlijk vaststellen dat de drie regio's verschillend zijn en een beleid op maat nodig hebben. De Franstaligen hebben niet het recht om Vlaanderen te beletten voor zijn eigen toekomst te zorgen.'

Eric Domb, voorzitter UWE in De Morgen, 15 maart: 'Solidariteit kan niet duurzaam zijn als Wallonië niets onderneemt om de transfers van noord naar zuid te neutraliseren.'

Rik Van Cauwelaert in Knack, 5 maart: 'Deze regering heeft geen oplossing voor het Belgische probleem, deze regering is het probleem.'

Derk Jan Eppink, weblog VRT, 2 maart: 'De EU zou "Brussel, hoofdstad van Europa" moeten omzetten in een politiek concept dat een herschikking vereist van Brussel in het Belgisch bestel. Brussel krijgt een "Europees statuut" waarin de EU zich opstelt als supervisor van het grootstedelijk beleid.'

Etienne Vermeersch over België in De Standaard, 29 feb.: 'De meeste mensen vinden een echtscheiding pijnlijk, maar soms is die te verkiezen boven een ondraaglijk huwelijk.'

Bart De Wever in La Libre Belgique, 15 maart: 'Voor mij is België al een supranationaal niveau. Een nationaal niveau vergt een democratie met een zekere homogeniteit. België is louter een permanent diplomatiek overleg tussen twee landen.'

Johan Corthouts in De Morgen, 15 maart: 'Veertig procent van de Walen is ambtenaar of werkt in het onderwijs. In Vlaanderen is dat 25 procent.'

Bart Somers in Le Soir, 15 maart: 'Het belangrijkste punt uit de tweede ronde van de staatshervorming in juli is de arbeidsmarkt. Omdat er echte verschillen zijn tussen Wallonië, Vlaanderen en Brussel.'

Peiling

In opdracht van het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen organiseerde de Vlaamse Volksbeweging in de tweede helft van februari een spoedpeiling bij alle verkozenen van CD&V (gemeenten, provincies, regionaal, federaal en Europees parlement). De respons was verrassend groot met 523 antwoorden, of 20 procent van het totaal. Uit de antwoorden bleek dat de achterban van CD&V sterk blijft vasthouden aan het verkiezingsprogramma waarmee de partij succesrijk naar de kiezer trok. "Woord houden" en "respect" (voor de kiezer) zijn voor de CD&V-achterban geen ijdele begrippen. De respondenten staan volop achter de uitbouw van de Vlaamse autonomie en willen in geen geval een federale recuperatie.

Actiedag Vlaamse Volksbeweging voor 'meer Vlaanderen'

Zaterdag 8 maart voerde de Vlaamse Volksbeweging (VVB) actie in verscheidene winkelstraten in Vlaanderen om de bevolking op te roepen "trainer" Yves Leterme aan te spreken en te houden en duidelijk te kiezen voor "meer Vlaanderen".

België failliet

Voor Voka, het Vlaams netwerk van ondernemingen, is 'het oude België zo goed als failliet'. Voorzitter Urbain Vandeurzen stelt dat België gewoon financieel niet in staat is en zal zijn om te zorgen voor 200 000 jobs en tegelijk een procent begrotingsoverschot te creëren. 'Het federale niveau is doodgebloed en wat nodig is om vooruit te gaan, zal van de regio's moeten komen'.

Kankerplan Onkelinx

Het Aktiecomité voor een Vlaamse Sociale Zekerheid (AK-VSZ) protesteert met klem tegen het preventieuk in het nationaal kankerplan van minister Laurette Onkelinx. Preventie is sinds de bijzondere wet van 8 augustus 1980 een gemeenschapsbevoegdheid. 'De Vlaamse Gemeenschap heeft sinds jaren een kaderdecreet over preventieve gezondheidszorg en heeft structuren opgebouwd om die doelstellingen te verwezenlijken (Vlaamse Gezondheidsraad, het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie en de lokale organisaties voor gezondheidsoverleg, de LOGO'S). Zij behaalt mooie resultaten in o.a. vaccinatieprojecten en screeningsmammografie. Als Wallonië onvoldoende presteert in preventie, kan Onkelinx daarover 'de bevoegde minister van de Franse Gemeenschap aanporren'. AK-VSZ vraagt aan de Vlaamse regering het nationaal kankerplan aan te kaarten bij het Overlegcomité tussen gemeenschappen, gewesten en federale regering.

Emiel De Bolle

Federaal geld (lees: transfers) voor New Bordet

De federale regering gaat principieel akkoord om het nieuwe kankerinstituut New Bordet in Anderlecht mee te financieren. Dat zal gebeuren via het Riziv, de federale ziekteverzekering. Het was in de marge van haar nationaal kankerplan dat federaal minister van Sociale Zaken Laurette Onkelinx haar voornemens voor New Bordet in Anderlecht kenbaar maakte. New Bordet zou 115 miljoen euro kosten, waarvan maximaal 76 miljoen op rekening van het Brussels Gewest. De rest - ca 30 miljoen - zou van de federale regering komen. Een extra transfer ten voordele van een ééntalig-Franstalige instelling, van de Franstalige gemeenschap dus. Tegelijk zou het nationale kankerplan van de PS zou een grote hap wegvreten uit de gemeenschapsbevoegdheid voor preventie. Tweemaal prijs voor Laurette?

Diksmuide IJzersterk

Onder meer met een nieuwe naam "Diksmuide IJzersterk" en een herschikking van het programma hoopt het IJzerbedevaartcomité de bedevaart nieuw leven in te blazen. Zondag 31 augustus heeft de 81ste editie van dit evenement plaats. Op de affiche: een wandeling, een fietstocht, de traditionele eucharistieviering op de weide aan de IJzertoren (ongeveer het enige dat blijft), een straattheaterfestival en een herdenking van de Eerste Wereldoorlog met oldtimervliegtuigen. In de namiddag is er dan de eigenlijke IJzerbedevaart met een bloemenhulde en muziek van het 60-koppig Vlaams Symfonisch Orkest met Willem Vermandere en het zangspektakel 'Vlaanderen zingt'.

Fascistisch

Bij de opening van de nieuwe overzichtstentoonstelling "80 jaar IJzerbedevaart" noemde voorzitter Walter Baeten de (niet erkende) oorlogsbedevaarten 'fascistisch'. 'De collaboratie werd aangemoedigd. Ook deze zwarte bladzijden gaan we niet uit de weg', aldus de voorzitter. Met "Diksmuide IJzersterk" wil het IJzerbedevaartcomité de lage opkomst weer ombuigen. (Belga, 16 maart)

"Only in Belgium" moet buitenlandse investeerders aantrekken

Guy Verhofstadt lanceerde in maart als premier nog snel een campagne "Only in Belgium" om via advertenties en spotjes bij o.a. CNN en BBC het merk België te versterken bij potentiële investeerders (www.invest.belgium.be). Een van de argumenten, naast stripfiguren en saxofoonuitvinders, was zijn 'noti-

→ vervolg p. 11

Flaminganten tussen smaad en broodroof

Nadat Chris Michel, gastheer van de Gravensteengroep in *De Standaard* van 6 maart had geschreven dat vele mensen die het eens zijn met het Gravensteenmanifest niet openlijk durven meedoen uit schrik voor represailles in hun werkomgeving, beweerde Walter Zinzen dat daar niets van aan is en dat het juist mensen zijn die afwijken van de Vlaams nationale standpunten die hoon en smaad ten deel krijgen. Hij is ofwel blind of te kwader trouw. Voor de flaminganten gaat om veel erger dan hoon en smaad: het gaat om broodroof, mijnheer Zinzen.

Die broodroof schuwt de publiciteit; ze is veel gevaarlijker dan publieke hoon en smaad. En één enkele persoon bij wijze van voorbeeld broodroven, weerhoudt er honderd anderen van om zich te outen. De bekende gevallen zijn het topje van de ijsberg. In een groot deel van het bedrijfsleven wordt alvast niet gelachen met flamingante uitingen. Herman de Bode moest op 7 december 2005 ontslag nemen als managing partner van McKinsey omdat hij het Warande-Manifest had ondertekend. Morele en andere steun van Zinzen heeft De Bode nooit gekregen.

Dit soort druk is helemaal niet zeldzaam. Bedrijven die mijn cliënten zijn, werden ook al benaderd vanuit dezelfde kringen met de boodschap 'dat het toch niet hoorde om bij zo'n flamingante advocaat als Storme te gaan'.

In de culturele wereld is het nog een stuk erger. De Strangers zijn totaal geboycot geworden door de officiële en andere circuits omdat ze op in 1992 op een congres van het Vlaams Blok hadden opgetreden. Pas nadat de groep al vier jaar ontbonden was, hebben ze postuum nog eens mogen optreden voor het bal van de Antwerpse burgemeester in 2006. Ook andere zangers en musici die ooit op een VB-manifestatie hebben opgetreden, zijn systematisch geboycot.

Optreden voor VB is zelfs niet nodig: Soetkin Collier mocht niet meezingen met haar groep op het Eurovisiesongfestival 2003 in Letland omdat de Staatsveiligheid niet alleen een fout dossier over haar had opgesteld, maar dit ook nog goed getimed naar de Franstalige media had gelekt. Het bevatte geen enkel verwijt aan haarzelf, maar enkel 'killing by association': verenigingen waar ze in haar jeugd lid was van geweest en activiteiten van familieleden. 'Sippenhaft', weet u wel. Maar roemroof was haar deel. Steun gekregen van Zinzen?

In de media zijn te kritische flamingante journalisten vaak op een zijspoor gezet. Waarom zou Roger van Houtte anders uit de redactie Binnenland van de *Gazet van Antwerpen* geweerd zijn? Om nog te zwijgen over de tussenkomst van Verhofstadt via Prodi bij Bolkestein om Derk-Jan Eppink te doen zwijgen of te ontslaan. Benieuwd welke kansen Chris Michel nog zal krijgen in de media nu hij de 'omertà' heeft doorbroken ...

In universitaire benoemingscommissies worden kandidaten wegens hun "flamingante" of "rechtse" politieke overtuiging niet voorgedragen; voor elke keer dat dit uit een vermelding in een verslag blijkt, zullen er minstens tien andere zijn waar men zo voorzichtig is dat niet op papier te zetten. Wie al benoemd is, riskeert volledig op een zijspoor te worden gezet of vervroegd op pensioen te worden gestuurd. Op wetenschappelijke congressen worden conservatieve academici die uitgenodigd waren om een lezing te geven, "gedesinviteerd" onder politieke druk - Koenraad Elst bijvoorbeeld. Steun gekregen van Zinzen?

En dan hebben we het nog niet over wie ooit de euvele moed hebben gehad lid te worden van het VB of in dienst van die partij te gaan. Zij worden overal buitengegoid en gestraft met een vorm van burgerlijke dood, waaruit ze pas kunnen herrijzen indien ze er niet alleen uitstappen, maar ook nog eens stevig aan VB-bestrijding willen doen.

■ MATTHIAS STORME

Van FDF tot Reynebeau en co

Ook Gravensteengroep botst op fundamentalisten

Over de boodschap van de Gravensteengroep schreven we al in vorig nummer van Doorbraak.

De groep stelt dat het over en uit moet zijn met het kleineren en negeren van een Vlaamse boodschap (www.gravensteengroep.org). Vlaanderen lijdt na 177 jaar lapwerk nog altijd onder een 'kluwen van ondoorzichtige compromissen'. Veel progressieven klampen zich, samen met de oude Belgische elites, vast aan een Belgisch status-quo. Wat niet moest bewezen worden werd nog maar eens bewezen.

Centraal staat voor de Gravensteengroep (Etienne Vermeersch, Chris Michel e.a.*) de *territorialiteit*. Grenzen kunnen niet verplaatst. Voor de splitsing van BHV hoeft dan ook geen prijs te worden betaald. Een tweetalig Brussel is de laatste kans voor België om te overleven als confederale staat. Transfers (*sociaal-economische solidariteit*) kunnen niet langer zonder politieke solidariteit (respect voor grens en ruimte). Wie dit negeert, 'pleit in feite voor de ontbinding van die staat' en zorgt ervoor dat Vlaanderen stappen zal en moet zetten om een onafhankelijke staat te worden.

De reacties lieten niet op zich wachten.

Wie zegt dat?

Marc Reynebeau reageerde het snelst ('In de schaduw', *DS*, 26 feb.). Moderne staten zijn volgens hem 'altijd complex'. Is dat zo? In geen geval 'altijd'. Weinig staten stoppen zoveel tijd en energie in een onoplosbaar institutioneel politiek kluwen als België. Reynebeau gelooft niet dat 'na een splitsing' plots wel een "bevriende partnerrelatie" met Wallonië zou kunnen ontstaan. Waarom niet? Tsjechië en Slowakije bewezen dat dit wél kan. Goede afspraken maken goede vrienden. Reynebeau suggereert dan dat de Gravensteengroep zou denken dat in een Vlaamse staat alle problemen zouden zijn opgelost. Niemand zegt dat. Wel is het zo dat dan toch één tijdrovend politiek probleem is opgelost. Wellicht geen slechte zaak voor de democratie. Reynebeau ergert zich aan de uitval naar een zelfverklaard 'progressief' Vlaanderen. Alsof linkse belgicisten mogen blaffen en bijten, en (ook) linkse flaminganten moeten zwijgen. Volgens Reynebeau getuigt het manifest 'net iets te veel van simplisme, karikaturen, antipolitiek, moralisme, vooringenomenheid en zuiverheidsidealisme.' Tja, wat zegt een mens hierop? Al wat hij zegt is hij zelf...

Ook elf andersglobalisten (bekendste: VUB-hoogleraar Eric Coryn) waren er snel bij ('Vlaams regionalisme is ook neoliberal globaliseringsproject', *DS*, 26 feb.). Eentje noemde het Manifest in De Morgen zelfs 'zeer racistisch'. België is voor de elf het territorium waarop het proletariaat de Grote Sprong voorwaarts maakte, en moet dus het niveau blijven voor soli-

dariteits- en herverdelingsmechanismen. Want het economisch liberalisme, de klassevijand zeg maar, sprong op de kar van het politiek regionalisme (VEV, Flanders Technology, Van den Brandes verankeringsstrategie). Blijkbaar gaan Corijn en groep ervan uit dat het sociale debat in een Vlaamse staat onbestaan- de zou zijn? Herverdeling en solidariteit werkt het best op een geografisch zo ruim mogelijke schaal, schrijven ze. Klinkt logisch, maar is het niet. Is er geen sociale zekerheid in kleine staten? Komen die internationalisten wel eens buiten? Zijn grote staten (VS, of China misschien?) per definitie democratischer, socialer? Dat Vlaanderen minder progressief stemt, klopt. Maar misschien wel omdat een groot deel van links zich al te krampachtig met de Belgische structuren heeft vereenzelvigd?

Volkscommissaris

Paul Goossens ('De Grootbaljuws van het Gravensteen', *DM*, 28 feb.) dondert alle wereldmiserie bijeen, Darfoer inbegrepen, om van elke flamingant 'een navelstaarder' te maken. Schaffen we dus alle lokale, regionale en nationale politiek maar lustig af? De volkscommissaris verzuurt omdat een van de ondertekenaars (Peter De Graeve) kritiek durfde te hebben op de vakbondscampagne "Red de Solidariteit". Van de linkse kerk, dat *heilig huizeke*, blijf je af. In de stijl van Goossens is destijds lang aan de Goelag getimmerd. Maar luister vooral verder: 'Separatisme is dom', de ondertekenaars zijn 'hypocriet', want 'al langer separatist', Vermeersch is 'een nuttige idioot', en wie grenzen belangrijk vindt, maakt zich schuldig aan '*territoriaal absolutisme*'... Goossens debiteert de ene clownerie na de andere. Grenzen zijn van alle tijden. Grensbetwistingen ook. Waar het om gaat is dat coherente leefgemeenschappen een coherent bestuur op maat verdienen en respect voor identiteit en cultuur. Wat ons betreft: veel gemeente, veel Vlaamse gemeenschap en veel Europa. Zelfs de door Goossens ter hulp geroepen 'kosmopolitische artistieke wereld' wordt onleefbaar zonder identiteit. 'Domheid is een mensenrecht', schrijft Goossens. Inderdaad.

In 'Een zelfverslindende democratie' (*DS*, 29 feb.) betoogt Marnix Beyen (docent geschiedenis UA, Pavia-ondertekenaar) dat de Gravensteengroep haar argumenten baseert op 'een erg eenzijdige ja zelfs kwaadwillige lezing van het Belgische verleden'. Hij wijst op de 'democratische potentie' die het "Belgische regime" sinds 1830 heeft gekenmerkt. Wie ontent die? Hij ontent niet dat er een verfransingsdrang was en is, maar "geloofd" dat een versterking van de federale staat België 'een beter antwoord zou bieden op eigentijdse uitdagingen dan de lineaire decentralisatie die de Gravensteengroep voorstelt'. Beyen heeft nog een beetje werk om voor zijn stelling - voor zover die meer is dan geloof - argumenten aan te dragen.

Marc Reynebeau

Eric Coryn

Paul Goossens

Marnix Beyen

Georges Clerfayt

Christian Van Eyken

Bovenstaande critici vertoeven in goed gezelschap. Ook de FDF'ers Georges Clerfayt en Christian Van Eyken noemen de Gravensteengroep 'intellectueel oneerlijk' ('Franstalig zijn is een recht', *DS*, 3 maart). De Franstaligen in de Rand zijn geen 'immigranten', maar Belgen die volgens de grondwet hun identiteit mogen behouden. De FDF'ers plaatsen artikel 30 van de Belgische Grondwet tegenover het territorialiteitsbeginsel van de taalwetten van 1962-1963. Een groot deel van de Franstalige opinie heeft deze grenzen van 1962-'63 nooit aanvaard. De bevolking moet haar zeg krijgen, en niet enkel in de faciliteitengemeenten, maar overal waar 10 procent Franstaligen zijn (dit omdat 10% Vlamingen in Brussel ook hun rechten hebben). Van Eyken zwaait ook met het minderhedenverdrag (nog niet geratificeerd) en stelt dat van meer autonomie en een splitsing van BHV geen sprake kan zijn zonder wijzigingen van de grenzen van Brussel.

Clichés

Ook iemand die zich wil plaatsen in de politiek correcte kamp, is de schrijver John Vandaele (*ex-De Morgen, Mo*Magazine*). In 'Laat duizend bloemen bloeien van Vlaams-Franstalige samenwerking' (*DS*, 4 maart) zegt hij niet dat grenzen onbelangrijk zijn, maar 'in het huidige klimaat daarop de nadruk leggen' is volgens hem 'kiezen voor verdere polarisatie'. Zijn argumenten: Brussel (dat voor jobs zorgt) en de sterke troeven van Wallonië. Ook het culturele kluwen tussen Germanen en Romanen zou verrijkend zijn en diversiteit 'een eeuwige bron van creativiteit'. Leve de kust en de Ardennen, leven onze Belgische onderhandelingsreputatie, en nog wel wat clichés volgen mekaar driftig op.

Helder De Schutter (KU Leuven) zet zich in 'België is geen huwelijk' (*DS*, 5 maart) af tegen een argumentatietechniek van de Gravensteengroep. Die stelde dat een scheiding van een problematisch Belgische constructie even zinvol kan zijn als een scheiding van ene problematisch huwelijk. De Schutter vindt dat de groep de 'diversiteit' in Vlaanderen ontkent, argumenteert vanuit het concept 'duale identiteit' (Vlaming-Belg) en ziet binnen Vlaanderen tenminste twee naties, een Vlaamse en een Belgische... Die duale identiteit wordt echter stilaan fictie, en de Belgische 'laag' daarin is van prioritair in de 19de eeuw absoluut secundair geworden. Cultureel is ze nauwelijks bestaande. Ook politiek bloedt ze leeg.

Julien Borremans (Meervoud) stipte vooral aan dat de Gravensteengroep (nog) niet zo duidelijk is over de toekomst van Brussel ('Wat met Brussel, Gravensteen-vrienden?', *DS*, 7 maart). Daarop volgt een litanie van Brusselse gebeden (Vlaanderen zonder Brussel is een slechte zaak, Brussel is het 'economisch hart' van Vlaanderen... ons 'venster' op de wereld... de toetssteen voor open Vlaanderen en nog wel meer). Borremans had kunnen aanstippen dat Vlaanderen best wat tijd mag nemen om na te denken over Brussel. In elk geval mag hij weten dat er in Vlaanderen ook andere Brussel-standpunten zijn. Een ervan is dat een Vlaamse staatsvorming niet eeuwig kan worden uitgesteld omwille van een voor veel Vlamingen niet eens

zo aantrekkelijke hoofdstad.

Walter Zinzen lacht "vriend" Chris Michel" vierkant uit met zijn 'angst voor represailles' (Agree to disagree, deel 2, *DS*, 10 maart) Precies wie tegen 'de Vlaamse *communis opinio*' is, wordt volgens Zinzen de mond gesnoerd (sic). Zijn slachtofferlijstje doet pijn aan de ogen. Brussels minister Pascal Smet, die Brussel wil uitbreiden. 'Gepakt' door represailles? Welke dan wel? Een auteur die de taalgrens 'een beweeglijke streep' wil vinden, maar ongelezen blijft. Gepakt door wie? De tegenstanders van de splitsing van BHV. We kennen er weinig, maar goed, worden ze gebroodroofd? De voorstanders van een federale kieskring dan misschien? Die verdringen zich al twee jaar lang zonder veel tegenwind en niet beladen met veel argumenten in de opinierubrieken van De Standaard en De Morgen. Represailles tegen belgicisten? Laat ons toch niet lachen... Alleen in de rijke fantasie van Zinzen kan daarvan sprake zijn. Zinzen antwoordt op de 'schrik' van Michel - men leze Matthias Storme hierover op blz. 3 van deze Doorbraak - met een litanie van frustraties. De patroon der belgicisten, wordt gek van andersdenkenden. Meer is er niet aan de hand. Zinzen mag gerust zijn: hoe intenser hij zijn fossiele preken afsteekt, hoe makkelijker het wordt om twijfelende mensen van zijn zieligheid te overtuigen.

Geraaskal?

Ook politoloog Dave Sinardet hakt in op Chris Michel ('het slechtst beargumenteerde opiniestuk van het jaar'). Zijn titel 'Bien étonnés de se trouver ensemble' is nochtans ook niet bijster origineel (Marnix Beyen, 2007; Ramsey Nasr 2005). De Gravensteengroep koppelt taalterritorialiteit (a) aan separatisme (b) en als aan a wordt geraakt, dan landen we bij b. Die stelling wordt neergesabeld als 'geraaskal en separatistisch gedreig', als 'fundamentalistisch'. Niet bepaald sterke argumenten, maar kom. Sinardet wijst er toch op dat de Walen zélf voor eentaligheid hebben gezorgd en die bvb ook in Québec best sympathiek vinden. En dan komt hij waar hij wil zijn: BHV splitsen ok, maar dan wel mits een prijs te betalen, want de kieskring was een onderdeel van een compromis in 1963, een compensatie voor het vastleggen van de taalgrens. Sinardet wijst zoals Reynebeau op de inconsequentie van Vermeersch inzake dit onderwerp en betreurt dat de Vlaamse Beweging al driemaal de splitsing van BHV heeft tegengehouden. Sinardet zoekt de ratio op, maar op dat pad moet hij nog hét eerste rationele argument pro Belgica vinden. Voor een 'fundamentalistische' federalist moet dat frustrerend zijn.

■ JvdC

(*) www.gravensteengroep.org

John Vandaele

Helder De Schutter

Walter Zinzen

Dave Sinardet

Een traditie gekoesterd

71ste Vlaams Nationaal Zangfeest

Mooie liedjes duren niet lang? Op het Vlaams Nationaal Zangfeest komen op 20 april voor de 71ste keer Vlamingen bijeen om er te zingen. Dat 'lang duren' valt voor het organiserende ANZ best mee, aldus voorzitter Erik Stoffelen.

Het ANZ is geen ledenvereniging en heeft geen ledenblad. 'We zijn een cultuurvereniging die aan politiek wil doen met een stevige Vlaams-nationale boodschap', aldus Stoffelen. Dit jaar neemt het ANZ met een Zangfeest onder het motto *Manifest voor Vlaanderen* duidelijk stelling.

'Het ANZ doet wel meer dan het Zangfeest organiseren. Ons grootste project is het digitaliseren van het Vlaamse lied. We beschikken over prachtige liederen en de jongste tijd grijpen almaar meer mensen voor bijzondere gebeurtenissen terug naar die authentieke bronnen.'

Doorbraak: Hoe zit het met het politieke kleurtje?

Erik Stoffelen: 'Het ANZ heeft geen partijpolitieke banden. Dat de vorige voorzitter opteerde voor Vlaams Belang is een feit. Maar ANZ-mensen zijn - zoals in veel Vlaamsgezinde verenigingen het geval is - uitgezwemd in alle politieke richtingen. Vaak tot onze spijt, want dat betekent dat we telkens weer capabele mensen moeten vervangen. Wij gaan voor een pluralistische keuze.'

De VB-stempel is onterecht?

'Op een vorige editie zei een journalist mij vlakaf dat hij was gestuurd om VB'ers te filmen. De andere aanwezigen - en er waren er van drie andere partijen - interesseerden hem niet. Evenmin als het gebeuren op zich. Ook een VTM-cameraploeg liep al eens als bezeten rond op zoek naar vertegenwoordigers van die ene partij. Tja, zo is het niet moeilijk. Vanzelfsprekend is het VB goed vertegenwoordigd - die partij heeft ook veel verkozenen en kiezers toch? Anderzijds weten we dat veel mensen van andere politieke kleuren ook graag naar het Sportpaleis komen. En veel burgemeesters van Halle-Vilvoorde waren vorig jaar ook aanwezig. Toch geen VB'ers, neem ik aan? We focussen ook dit jaar op BHV, onder meer op een steunactie aan de dienstweigeraars. Een halve euro van de entreegelden gaat naar het boetefonds van het Halle-Vilvoorde Komitee. Een transfer die we kunnen onderschrijven.'

Hoe stel je dat beeld bij?

'We contacteren alle partijen, ook de jongerenvoorzitters, we doen de ronde. We proberen een spreker namens de Gravensteengroep naar het Zangfeest te halen. Ook al niet bepaald rechtse rakkers. Wie zegt dat het Zangfeest een rechtse manifestatie is, heeft ze niet goed op een rijtje. Het is een open cultureel-politieke, flamingantische bijeenkomst. Natuurlijk komen daar ook rechtse mensen. Is rechts een ziekte misschien? Wat wil men eigenlijk? Dat we aan de inkom aan de mensen vragen op welke partij ze stemmen? Weet je wat? Als we dat doen, halen we in sommige media zeker "een goeie pers". Maar we doen dat lekker niet. Alle Vlaamsgezinden die graag zingen zijn welkom. Laat het zo blijven.'

Zijn er dat niet almaar minder?

'Minder dan in de vette jaren, dat klopt. Maar als ook vandaag nog 5000 mensen uit heel Vlaanderen naar Antwerpen afzakken, dan heeft dat een betekenis. Er zijn cultureel-politieke evenementen met minder volk, die op meer belangstelling kunnen rekenen.'

Hoe wil u de trend weer omkeren?

'We doen ons best, met nieuwe initiatieven, zoals het kinderzangfeest waarmee we de gezinnen op zondagnamiddag willen blijven bekoren. We sleutelen - zonder potten te breken - aan repertorium, omkadering, duur en datum. We moeten af van die lentedatum en gaan volgende Zangfeesten wellicht een paar maanden vroeger plannen.'

Is de muziekkeuze nog van deze tijd?

'Een traditie hoeft je niet brutaal te breken, maar je mag ze wel anders inkleuren. Vergeet niet dat de meeste mensen komen om te zingen. Ons repertorium is traditioneel, gericht op de Vlaamse liedcultuur - volkslied, kleinkunst, studentenliederen ... - en die is goud waard. We koesteren die, zoals we ook onze voorgevels of oude gebouwen koesteren. Niet zonder succes, want almaar meer koren vragen terug naar dit soort muziek. Niet hip, maar ook weer niet "fossiel".'

Ook de duur van het programma is een heikel punt?

Sommigen willen dat krachtig en kort, anderen willen daar een hele namiddag van maken. Het is dus ook hier zoeken naar een goed evenwicht.

AN

Programma en kaarten

20 april 14u30 Sportpaleis Antwerpen. Samenhang (35 liederen), poëzie van Anton van Wilderode. Viering 130ste verjaardag Emiel Hullebroeck. Uitgebreide koorgroep, groot orkest, kleinere ensembles, vendeliers, choreografie, kleinkunstenaar Rik Gorissen, bindteksten: Anton Aldi, regie Paul Cordy. Kinderprogramma (5 - 14 jaar).

Meer info en kaarten: ANZ-secretariaat (03 237 93 92) www.zangfeest.org.

Erik Stoffelen

Stoffelen is al lang actief in het ANZ en werd onlangs unaniem verkozen als voorzitter, nadat Bruno Valkeniers in juni 2007 verkozen werd in het federaal parlement (VB). Stoffelen was ooit preses van KVHV Antwerpen, hoofdredacteur van het KVHV-blad *Ons Leven*, een tiental jaar geleden lid van het Politiek Bureau van de Vlaamse Volksbeweging, en nu onder meer ook actief in het Aktiekomitee Vlaamse Sociale Zekerheid (AK-VSZ). Professioneel werkt hij voor het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds.

Peilingen weer dronken?

Halfweg maart werden drie peilingen gepubliceerd. Boeiende materie, maar de resultaten zijn niet eenduidig. De meeste siroop hing aan de baard van *De Standaard* (en VRT). In een pak bladzijden verklaarden ze Vlaams Belang halfdood (nog 15,1 procent, of min 4 % versus 10 juni 2007) en deden ze Open VLD'ers weer natte dromen krijgen (vier procent meer dan in juni 2007).

Jammer voor de TNS-peilers dat quasi binnen dezelfde leestijd de driemaandelijke peiling van *La Libre Belgique* - de peiling met de beste reputatie - blijkbaar een ander Vlaanderen had bevraagd. Vlaams Belang blijft volgens *La Libre* status quo tegenover 10 juni 2007, de winst van Open VLD wordt hier niet half zo groot geraamd (zie tabel). Een onderzoek in opdracht van *Het Laatste Nieuws* parkeert de resultaten daar zowat tussenin.

	verkiezingen		peilingen		
	2004	10/07/2007	15/03/2008	15/03/2008	19/03/2008
	regionaal	federaal	VRT/DS	LLB	HLN/VTM
CD&V/N-VA	26,1	29,6	31,3	29,2	30,0
Vlaams Belang	24,1	19,0	15,1	18,9	18,2
Open VLD	19,8	16,3	20,7	18,4	19,7
Sp.a-Spirit	19,7	18,8	15,3	16,9	15,7
Lijst Dedecker	-	6,5	8,9	8,2	7,6
Groen!	7,6	6,3	8,0	6,1	6,4
Andere					

Het Laatste Nieuws pakte eerst uit met een droeve mare ('Leterme verliest') en een blijde boodschap ('Guy Verhofstadt is helemaal terug'). 'Zijn succesvolle reddingsoperatie van het vaderland heeft hem opnieuw tot de nummer één gemaakt', klonk het lyrisch. Luc Van der Kelen stelde dat het aantal 'weigeringen' voor de peiling dubbel zo hoog lag als normaal. Amper een of vijf van de gecontacteerde respondenten wou meewerken' (15 maart). Ook in de peiling naar partijvoorkeur (20 maart) 'waren de weigeringen tot deelname veel hoger dan normaal'.

Wie dacht dat dit de redactie van HLN tot enige bescheidenheid zou aanzetten, vergist zich. '54 % vindt Leterme niet geschikt als premier... De mensen hebben hun bekomst van de staatsvorming...Vertrouwen in Leterme keldert... Als er nu verkiezingen komen, kan Yves Leterme 300 000 stemmen verliezen'... Eerst zien en dan geloven natuurlijk.

Helaas ook voor Van der Kelen kwam *La Libre* ook op dat punt met een omgekeerd resultaat aandragen: Leterme wipte over Verhofstadt naar de eerste plaats in hun pop poll. Verhofstadt moest 4 punten inleveren, Leterme won er 2.

Dat een en ander onvergelijkbaar zou kunnen zijn (politieke actualiteit e.d.) kon de predictor van *Het Laatste Nieuws* niet

zelf bedenken. Ook de koning van de commentatoren kan al eens de pedalen kwijtspelen. Want als je vergelijkingen laat trekken tussen het belang dat mensen hechten aan 'de prijzen in de supermarkt' (60 %) en 'institutionele discussies' (11,5 %), dan ben je dringend aan rust toe.

Frank Thevissen, ooit ster-peiler van *De Stemmenkampioen*, werkte destijds met een breed internetpanel. Hij is dan ook bikkelaar voor de telefonische peilingen die DS/VRT (via TNS) laat uitvoeren. 'Elementaire randinformatie over de werkwijze blijft naar slechte gewoonte achterwege. De krant vermeldt dat van de duizend respondenten 6 % geen stem aangaf. Dat is absurd weinig'. Onbeslist en twijfelaars filteren zich door deelnameweigering volgens hem geruisloos weg uit de resultaten.

Als *De Standaard* in het fileren van Vlaams Belang schrijft: '13 % van de vroegere Belang-kiezers gaat naar het Vlaamse kartel, 9 % gaat naar Open VLD en 6 % kiest voor LDD', dan gaat het welgeteld om respectievelijk 25, 17 en 11 respondenten die verschuiven', aldus nog Thevissen. Vergelijkingen met de verkiezingsuitslag van 2007 noemt hij 'methodologisch ongeoorloofd', de pop poll onvergelijkbaar, want opgesteld met een onduidelijk omschreven en bovendien gewijzigde lijst (namen toegevoegd, andere geschrapt) die men de respondenten in het oor fluistert.

Volgens de peiling van DS/VRT is 53 procent van de Vlamingen voorstander van een federale kieskring, 30 procent niet en wil 68 % van de Vlamingen samenvallende verkiezingen. Er werd dus ook gepeild naar de liberale verkiezingsagenda. Ook dat is alvast merkwaardig.

Als Open VLD in haar voluntarisme ergens rekening kan mee houden, blijft het vooralsnog de vaststelling dat de partij in de federale verkiezingen van 2007 21,78 procent van haar kiezers (219 778 stemmen) en 28 procent van haar zetels verloor, in vergelijking met het enige ijkpunt van betekenis, de federale verkiezingen van 2003.

Met de peilingen zijn er geen zekerheden meer, zelfs niet voor Vlaams Belang. Die partij werd steevast onderschat, maar in 2007 door alle peilingen voor het eerst fel overschat. Dedecker sloeg een deuk in het blazoen van alle enquêteurs.

Tot nader order blijven de driemaandelijke peilingen van *La Libre* de beste graadmeter voor verschuivingen. Vooral de paarsgroene partijen maken zich best zorgen voor de toekomst.

■ JvdC

De peiling van DS/VRT werd tussen 25 februari en 9 maart afgenomen bij duizend stemgerechtigde Nederlandstalige kiezers in Vlaanderen. Zo'n 6 procent gaf geen antwoord.

De peiling *La Libre*/RTL-Tvi werd uitgevoerd door Ipsos-Belgium. Het bureau ondervroeg via internet 2000 Belgen van 18 jaar en ouder (750 Vlamingen)

Het Laatste Nieuws peilt met Filed Research (1000 deelnemers)

Solidariteitspact: touwtrekken om economisch beleid

VBO probeert greep op gebeurtenissen te behouden

Zes werkgeversorganisaties hebben op 10 maart een Solidariteitspact ondertekend. Tegen 2020 willen ze een half miljoen nieuwe werkenden aan de slag om de economische groei, de welvaart en de "interpersoonlijke solidariteit" in België in de toekomst verder te kunnen verzekeren. Het is een compromis tussen de drang naar meer bevoegdheden aan Vlaamse kant en de vrees voor regionalisering aan Franstalige zijde. Het unitaire VBO probeert intussen zijn greep op de gebeurtenissen te behouden.

Voka was de drijvende kracht achter het tot stand komen van het Solidariteitspact. Voorzitter Urbain Van Deurzen formuleerde de doelstelling van 500 000 banen al op een congres in 2007. Er werden contacten gelegd met de Waalse werkgevers van UWE (Union Wallonne des Entreprises) en de Brusselse werkgeversorganisatie BESI (Brussels Entreprises Commerce and Industry). De bedoeling was een gezamenlijke tekst uit te werken voor de regering Leterme I zou zijn gevormd.

Maar de top van UWE wilde na enige tijd federale rugdekking hebben van het Verbond van Belgische Ondernemingen. Daarop klopte Voka aan bij de zelfstandige ondernemers van Unizo, om sterker te staan aan Vlaamse kant. Maar Unizo heeft ook een tegenhanger beneden de taalgrens, ECM (Union des Classes Moyennes), en zo waren ze uiteindelijk met zes.

Dat is ook te merken aan de tekst en aan de verklaringen die na de ondertekening ervan werden afgelegd. Komt er bijvoorbeeld een regionalisering van de vennootschapsbelasting? Ja, zegt Voka. Neen, klinkt het bij UWE. Moeten de gewesten zelf sancties kunnen opleggen tegen werkonwilligen, m.a.w. moeten er bevoegdheden van de RVA worden overgeheveld? Ja, zegt Unizo. In geen geval, antwoordt het VBO.

Taboes

Het pact wil een aantal taboes doorbreken. Alle werkgeversorganisaties erkennen dat Vlaanderen, Wallonië en Brussel op heel wat punten van elkaar verschillen: opbouw van de economie, bereikbaarheid, mobiliteit, energiegebruik, milieudruk, verhouding tussen de publieke en private sector. De regio's moeten daarom een gedifferentieerd beleid kunnen voeren op maat van de ondernemingen en van de arbeidsmarkt.

De huidige institutionele structuur in België functioneert niet optimaal, zegt de tekst. Verdere evoluties zijn noodzakelijk. Zo zijn de ondertekenaars het eens dat goed beleid samengaat met financiële verantwoordelijkheid: gewesten die het goed doen, moeten daarvoor worden beloond. Omgekeerd moeten ze zelf de financiële gevolgen dragen als er gebrek aan resultaten is.

Op het eerste gezicht lijkt het alsof de weg wordt vrijgemaakt voor een ingrijpende staatshervorming, maar dat is zeker niet het geval. De voorzitter van UWE, Eric Domb, zei dat hij wil blijven opereren binnen de huidige federale structuren. De responsabilisering van Wallonië is volgens hem nodig omdat an-

ders op de duur de solidariteit vanuit Vlaanderen in vraag zal worden gesteld. De Franstalige politici moeten eindelijk werk maken van het activeren van werklozen. En het Franstalig onderwijs moet drastisch verbeteren. Maar voor een verdere regionalisering zou volgens Domb een veel te dure prijs worden betaald, onder de vorm van nieuwe instellingen en nog meer ambtenaren.

Lasten

De tweespalt zit ook ingebakken in de passages over lastenverlaging voor bedrijven. Er is een drastische verlaging nodig van het tarief in de vennootschapsbelasting: 'Hiertoe moeten alle pistes onderzocht worden - zonder enig taboe', luidt het. Een regionalisering van de vennootschapsbelasting? Er wordt veel-er gedacht aan regionale kortingen onder de vorm van belastingkredieten (in ruil waarvoor?), die budgettair neutraal moeten zijn voor de federale overheid.

Met andere woorden, de federale regering blijft aan zet, en bevoegd voor de bedrijfsbelasting. Er is dus een aanzet tot discussie, waardevol op zich, maar beperkt in omvang. Aan Franstalige zijde is de vrees te groot voor fiscale concurrentie.

En wat te denken over het volgende? 'De bevoegdheden inzake onderwijs, vorming en opleiding, activering van werklozen (hierin inbegrepen controle- en sanctioneringsmechanismen) moeten op de meest efficiënte, resultaatgerichte en responsabiliserende manier georganiseerd worden, zonder enig taboe.' Het VBO heeft al duidelijk te kennen gegeven dat het bestraffen van werklozen met deze tekst rustig op het federale niveau kan blijven, en dat de controlebevoegdheid van de RVA zelfs zou kunnen worden versterkt.

Andere addertjes ...

... of heuse adders als het gaat over de versterking van de internationale functie van Brussel. Er wordt gepleit voor de creatie van een interregionaal samenwerkingsverband voor 'belangrijke dossiers in Brussel en de Rand': de luchthaven van Zaventem, de ring rond Brussel (bedrijventerreinen), het aantrekken van buitenlandse investeerders. En er moeten volgens de gezamenlijke werkgevers bijkomende middelen worden vrijgemaakt voor de internationale rol van Brussel. Het ware op zijn minst passend geweest te herinneren aan de taalkundige en culturele integriteit van het Nederlandse taalgebied. Daarover geen woord.

Conclusie: dit pact onder werkgevers heeft zijn verdiensten, omdat het openingen maakt voor nieuw beleid en meer regionale accenten. Maar het mag zeker ook niet overroepen worden, temeer daar heel wat van de goede bedoelingen nog in concrete voorstellen moeten worden omgezet, en omdat het door de Franstalige werkgevers en het VBO al bij al restrictief wordt geïnterpreteerd. Ook al lijkt bij het UWE het besef te groeien dat het vijf voor twaalf is, en dat Vlaanderen straks resoluut zijn eigen weg zal gaan als *l'économie de papa* blijft voortbestaan.

KMP

'Het wraaksein is gegeven...'

Mijn ontslag uit de Gravensteengroep

Gent, zijn flikken, zijn grappig accent, zijn SMAK, zijn Gravensteen. Een kleine tienduizend handtekeningen heeft het Gravensteenmanifest nu, een politiek signaal van betekenis. Binnenkort kan men er het Kuipke mee vullen, en zullen de vlammende redevoeringen zeker met het zingen van de Vlaamse Leeuw worden afgesloten.

De laatste keer dat ik deze hymne hoorde, was op de VVB-nieuwjaarsreceptie in Gent, toevallig op een boogscheut van het Gravensteen. Een paar honderd genodigden zong daar uit volle borst twee strofen. En tot mijn verbazing muzikaal nog juist ook, want de melodie bevat een paar valstrikken en kwakkelde tussen kleine- en grote tertstoonladder. De 19de-eeuwse tekst van Hippoliet Van Peene is minder subtiel. De bloeddorstigheid escaleert, tot op het karikaturale af. Gaat het in het begin nog over de tanden van het dier in kwestie, in de laatste strofe waant men zich eerder in een met ketchup overgoten horrorfilm:

Het wraaksein is gegeven, hij is hun tergen moe;

Met vuur in 't oog, met woede springt hij den vijand toe.

Hij scheurt, vernielt, verplettert, bedekt met bloed en slijk

En zegepralend grijnst hij op 's vijands trillend lijk.

Enfin, een lichte gêne overviel me tijdens dat gezang, ook al stond bovenstaande strofe niet op het menu. Mogelijk ligt het eraan dat ik als prille vijftiger een jongere onder het gezelschap was. Of misschien omdat ik, als zoon van een Oostfronter en vanaf mijn zesde in het VNJ gedropt, mijn portie strijdlieden wel heb gehad.

Algemeen echter denk ik dat de Vlamingen dringend van hun vaandelgevoel moeten afgeraken, anders krijgt de diep-betreurde bard Jacques Brel toch nog gelijk. Het kritische burgerschap, dat de grondtoon zou moeten zijn van een autonomistisch streven in de richting van een open, modern republicanisme, is nog ver weg. In dat emancipatieproces is het

juist van belang dat mensen het grondig oneens zijn en dat het publiek debat op het scherp van de snee wordt gevoerd. Dat is een uitgesproken polemische visie, die evenwel berust op individuele mondigheid en een dialectische politieke cultuur, niet op het achternalopen van een vlag en het 'zegepralend grijnzen op 's vijands trillend lijk'.

Vlaanderen heeft traditioneel een sterk verenigingsleven. De kerk is daar decenia lang de drijvende kracht van geweest, als parochiale strategie tegen het vrijzinnig liberalisme en het goddeloze socialisme. In het 21ste-eeuwse internettijdperk echter, is de groep al even fictief als het territorium en de vergeldingsretoriek. De democratie wordt gemaakt door dissidente individuen die komen en gaan, politieke zwervers die de consensus doorbreken. Menselijk is dat niet altijd evident, want vrienden maak je er zelden mee, netwerken worden er niet mee smeed.

Het preken van vrede en het verbloemen van tegenstellingen berust meestal op verborgen agenda's en op demagogische strategie. En die polen *zijn* er, binnen de Vlaamse Beweging, gelukkig maar, want zo zit de democratie in elkaar. Er is voor eerst de tegenstelling tussen het rechts-conservatieve verhaal en dat van de linkerzijde, dat zijn stem kreeg in het Gravensteenmanifest. Beiden zijn nodig. Zonder activering van progressief-links, is het Vlaamse ontvoogdingsstreven een dode mus. Er is ook de discussie tussen radicaal autonomisme en gematigd reformisme dat nog gelooft in een zinnige staatsvorming. Deze laatste tendens is bekend geworden als de "optie-Vermeersch": via het territorialiteitsprincipe een ondubbelzinnige afbakening van grenzen en bevoegdheden vastleggen, wat een communautaire vrede zou opleveren en de Belgische constructie zou kunnen redden.

Binnen dit menu moet ieder zijn positie bepalen, net om te beletten dat partijen, groepen en lobby's het maatschappelijk debat monopoliseren. Persoonlijk vind ik dat territorialiteitsprincipe nonsens, zeker in de Belgische context. In 1986 al stelde het Arbitragehof dat dit beginsel het fundament is van de Belgische staats-

inrichting. Tegelijk hollen de Franstaligen dat principe permanent uit, door referenda te eisen in gebieden waar ze als inwijkelingen de meerderheid hebben, en door het alleen in te roepen als het hen goed uitkomt. Desnoods roepen ze er Europa of de VN bij, om zich als gediscrimineerde minderheid een slachtofferrol aan te meten. Dit spel is al sinds het vastleggen van de taalgrens aan de gang, waarbij de Vlamingen steeds weer inleverden.

Het territorialiteitsprincipe dient dus vervangen te worden door het soevereiniteitsbeginsel. Dat is het verschil tussen defensieve underdog-attitude en zelfbewust emancipatiedenken. Al in de 14de eeuw was de Gentenaar Jacob Van Artevelde meer bezig met de kwaliteit van de stedelijke democratie, politieke structuren en economische politiek, dan met het territorium op zich. Goed wetende dat territorialiteit (eenheid van bestuur binnen een regio) het gevolg is van soevereiniteit en niet de oorzaak.

Maar dit soort discussies veronderstelt natuurlijk een brede debatcultuur en een doorsponnen opinievorming, eerder dan loopgravenoorlogen en egelstellingen. Manifesten zijn goed, echte polemiek is nog veel beter. Welk soort Vlaanderen willen u en ik in het post-Belgische tijdperk? Dit om maar te zeggen dat het Belfort en de Lakenhalle mij sympathieker ogen dan het Gravensteen. Puur toeristisch natuurlijk. Hoewel.

■ JOHAN SANCTORUM
is cultuurfilosoof en columnist
www.visionair-belgie.be

Geld voor Brussel? Ja natuurlijk, maar...

De relatie tussen Vlaanderen en Brussel is op zijn zachtst gezegd gecompliceerd. Wie het woord "Brussel" laat vallen, maakt elke discussie over de staatsvorming een stuk moeilijker.

Brussel (19 gemeenten) heeft een heel specifieke plaats gekregen in ons staatsbestel. De Vlaamse Gemeenschap beschikt er over volwaardige bevoegdheden, maar niet exclusief. Ook de Franse Gemeenschap kan er haar bevoegdheden uitoefenen. Brussel is een volwaardig Derde Gewest. Het is volgens de federale taalwetgeving het enige volledige tweetalig gebied (het Vlaams Komitee voor Brussel moet soms wel eens juridisch tussenkomen om dat af te dwingen). Het is federale hoofdstad, hoofdstad van Vlaanderen, van de Franse Gemeenschap en vestigingsplaats van internationale instellingen.

Dat heeft ook gevolgen voor de positie van de individuele Brusselaar, in het bijzonder de Brusselse Vlaming. Als groep hebben de Brusselse Vlamingen bepaalde rechten. Zij sturen tenminste 17 volksvertegenwoordigers naar het Brusselse parlement en twee ministers en een staatssecretaris naar de Brusselse regering. De Vlaamse Brusselse politieke vertegenwoordiging beschikt als Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) over bepaalde bevoegdheden. De Brusselse Vlamingen hebben ook een gewaarborgde vertegenwoordiging van zes zetels in het Vlaams Parlement en ten minste één minister in de Vlaamse regering. Op het federale niveau hebben zij recht op ten minste één senator (dat laatste is "theorie", het wordt dus niet nageleefd).

Belangrijk

Vanuit Vlaanderen bekeken is Brussel om meer dan één reden erg belangrijk. Naast de zorg voor de Brusselse Vlamingen en de hoofdstedelijke functie zijn er de geografische ligging en de economische banden. Brussel is een "tewerkstel-

lingsmachine". Ongeveer één op tien in het Vlaamse Gewest wonende Vlamingen in loondienst werkt in Brussel-19.

Mag dat wat kosten? In de debatten over de staatsvorming is één van de steeds terugkomende items de 'herfinanciering van Brussel'. Natuurlijk mag het wat kosten, maar dan wel met de volgende kanttekeningen:

- Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) staat "naast" en niet "boven" de andere gewesten. Het BHG is niet meer of minder ondergefinancierd dan Vlaanderen of Wallonië. Federale financiering moet gebeuren op basis van dezelfde criteria voor iedereen.

- De hoofdstedelijke functie is specifiek. Natuurlijk moet men hierin investeren zoals ook in de internationale uitstraling van Brussel. Laat ons echter wel wezen. Het gaat om een investering en niet om een gift of een blanco cheque, zoals sommigen blijkbaar verwachten onder de hoofding "herfinanciering van Brussel". Bij een investering gelden criteria als kosten-batenanalyse, effectiviteit, transparantie en democratische controle.

- De hoofdstedelijke gelden moeten niet noodzakelijk gespendeerd worden door lokale overheden. Men kan een voorbeeld nemen aan Vlaanderen waar men een onderscheid maakt tussen de zorg voor de Brusselse Vlamingen (financiering via VGC) en de hoofdstedelijke functie (financiering via het Brusselfonds van de Vlaamse regering).

Hoe dan ook moet men de besteding van de hoofdstedelijke gelden goed opvolgen. Wij willen allen een Brussel dat leefbaar is voor zijn bevolking, zijn toeristen, zijn pendelaars ... Maar: tijdens één van de rondjes staatsvorming stelde men voor om Franstalige bibliotheken in de Rand te laten financieren vanuit Brussel. Dat kan natuurlijk niet de bedoeling zijn.

Cijfers

Trends heeft de cijfers nog eens op een rijtje gezet (13 maart). Brussel is niet "ondergefinancierd". Het krijgt voor zijn hoofdstedelijke functie een bonus die geschat wordt op 600 miljoen euro op jaar-

basis. Het geld komt uit allerlei "potjes" die te maken hebben met de hoofdstedelijke functie, zoals extra geld voor politiezones, gemeenschapscommissies en Vlaamse schepenen. Er zijn de solidariteitsbijdrage (bijdrage tot de personenbelasting) en vooral ook Beliris. Beliris is een samenwerkingsakkoord tussen de federale regering en het BHG. Het oorspronkelijk idee was dat de federale regering opdraait voor de kosten voor de Europese aanwezigheid (terecht, want het is de federale regering die afspraken maakt met de Europese instellingen). Denk bijvoorbeeld aan de aanleg van de Kortenbergtunnel. Vandaag is er echter "meer Brussel" en "minder Europa". Het geld dient bijvoorbeeld voor de renovatie van het Atomium.

Vlaanderen heeft alle belang bij een welvarend Brussel. Overigens wordt het Brusselse Gewest in vergelijking met andere bestuursniveaus helemaal niet zo slecht bestuurd. Men heeft overal de onvermijdelijke voetnoten. Het Brusselse bestuursprobleem situeert zich vooral op gemeentelijk niveau. De gemeenten zijn te ongelijk in grootte en te talrijk.

Daarom pleit ik voor de volgende onderhandelingspositie van Vlaanderen wat betreft de 'herfinanciering' van Brussel: investeren in Brussel kan maar dan wel op projectbasis, niet op basis van een automatisme dat verspilling aanmoedigt. Vlaanderen moet ook zorgen voor de nodige opvolging. Vlaanderen en Brussel moeten ook emotioneel beter naar elkaar toegroeien.

Jan Degadt is hoogleraar aan de Hogeschool Universiteit Brussel. Hij is ook voorzitter van het Vlaams Komitee voor Brussel maar schrijft deze bijdrage in eigen naam.

■ JAN DEGADT

onele intrestaftrek'. Volgens een enquête van Voka (Vokatribune) vindt amper 17 % van de ondernemers de campagne zonder meer 'een goed idee', 22 procent vindt ze 'weggegooid geld'. Over de regionalisering van bevoegdheden leven er geen hoge verwachtingen. 53 % denkt dat er meer beleidsautonomie zal volgen voor de regio's inzake arbeidsmarktbeleid, 48% verwacht een regionalisering van wetenschapsbeleid, energie en spoorwegen, 31% van de vennootschapsbelasting en van de kinderbijslag, 29 % van gezondheidszorg, 26% van de personenbelasting.

Kinderbijslag

Willen de Vlamingen maandelijks 30 euro extra kinderbijslag per kind? Omwille van de geldstroom naar Wallonië kan dat nu niet, aldus het Aftiekomitee Vlaamse Sociale Zekerheid (AK-VSZ), dat oproept de kinderbijslagen te splitsen. Het bedrag dat de Vlamingen in de pot van de Sociale Zekerheid storten is veel groter dan het bedrag dat ze in de vorm van sociale uitkeringen ontvangen. In totaal is het verschil 4 miljard euro per jaar. In 2003 bedroeg het verschil in de sector van de Kinderbijslagen 368 miljoen euro.

Pensioenen

De pensioenen in België zijn bijna de laagste in Europa. Minister Dupont (Parti Socialiste) stelde voor om de laagste pensioenen met 2 % te verhogen. 'Wij hebben een veel beter voorstel', aldus nog het AK-VSZ. Vlamingen dragen 942 miljoen euro per jaar meer bij dan ze via de sociale zekerheid ontvangen (of 8% van alle in Vlaanderen uitgekeerde pensioenen). Volgens AK-VSZ kunnen we met dit bedrag - indien de pensioenen gesplitst worden - alle pensioengerechtigden in Vlaanderen een 13de maand extra pensioen geven, of 100 euro per maand extra geven aan de laagste pensioentrekkers of extra voorzieningen betalen voor rust- en verzorgingstehuizen.

Flitsboetes

In het Voorstel van de Raad van Wijzen met betrekking tot de Staatshervorming (26 februari 2008, blz. 37) staat duidelijk vermeld: 'De opbrengst van penale boeten tengevolge van overtredingen van de gewestelijke bepaalde snelheidsbeperkingen blijft federaal.' Goed voor de federale kas (zo'n 85 miljoen euro, nadien te verdelen onder Vlaamse, Brusselse en Waalse politiezones). De verdeelsleutel was en blijft nog altijd vernederend voor de Vlamingen: 82% van het boetefonds werd in 2006 door Vlaamse overtreders gespekt, maar slechts 58 % daarvan vloeide terug naar Vlaamse politiezones. (Jan Segers, *HLN*, 26 feb.)

Ceci n'est pas un gouvernement

Net de avond dat de hoofdredacteur deze tekst verwacht, werd een regeerakkoord afgesloten. Negen maanden na de stembusslag komt er dan toch een regering, een rariteitenkabinet, waar - dixit de hoofdredacteur van *De Standaard* - "niemand in geloof". Het kwam er omdat er nu eenmaal een regering moet komen. Van meistens. Zonder begeestering, zonder project. Met socialisten in en socialisten buiten de regering. Onder leiding van een partij die als kartel naar de verkiezingen trok, maar waarvan de voorzitter van de andere vleugel zich onthoudt bij de vertrouwensstemming.

Maandenlang werd onderhandeld met het oog op een regeringsvorming. Het lukte niet en dus werd beslist een regering te vormen met het oog op maandenlange onderhandelingen. België blijft het land van het surrealisme. Waarbij een regeringsfoto past met daaronder de titel: 'Ceci n'est pas un gouvernement'.

Als nog bewezen moest worden dat België een onwerkbaar beleidsniveau is, dan is dat met deze gebeurde. Met oog voor symboliek legt de premier de eed af in handen van de koning op Witte Donderdag. De dag dat christenen herdenken dat Jezus werd verraden. Nadat Dehaene driemaal kraaide.

'Wat het communautaire luik betreft, moeten we vaststellen dat er een leeg glas op tafel staat en op het aanrecht een fles wijn en een fles azijn.'

Normaal volgen na een regeringsvorming discussies over halfvolle of halfege glazen. Wat het communautaire luik betreft, moeten we vaststellen dat er een leeg glas op tafel staat en op het aanrecht een fles wijn en een fles azijn. Misschien wordt de ene geopend, misschien de andere. Misschien wordt het glas gevuld met wijn en azijn.

Theoretisch kan het dus allemaal nog, die grote staatshervorming. Na Witte Donderdag volgt Pasen, de dag van de verrijzenis. Voor christendemocraten blijft er dus hoop.

Hoop op een mirakel. Want CD&V maakte er een knoeiboel van. Door in de interimregering van Verhofstadt te stappen, nam ze de druk van de ketel. Door een regering-Leterme te vormen maakt de partij het zichzelf onmogelijk moeilijk. Als de andere regeringspartijen niet de vriendelijkheid opbrengen de CD&V een grote staatshervorming te gunnen, blijven er twee mogelijkheden open. Verder doen met een regering die de eigen verkiezingsbelofte op de vuilnishoop smijft of de eigen kopman afschieten. In het eerste geval zullen de eigen kiezers vaststellen dat Leterme het niet kan, in het tweede geval zullen de tegenstanders hem dat voor de voeten smijten.

Het kartel CD&V/N-VA won de verkiezingen met drie beloften: goed bestuur, herstel van de geloofwaardigheid en een stevige staatshervorming. Om dan een regering te vormen die op elk van die drie vlakken historisch laag dreigt te scoren.

Hoe lang blijven we bereid België in stand te houden ten koste van politieke besluiteloosheid? In 2007 verschenen in de pers oefeningen waarin de kost van het separatisme werd nagegaan. Virtuele en speculatieve oefeningen vooral.

Maar de kost van het behoud van België wordt nu wel voor iedereen duidelijk. Een klein jaar lang besluiteloosheid zonder regering, gevolgd door besluiteloosheid met een regering. Geen virtuele of speculatieve bewering, maar een politiek feit.

-

■ PETER DE ROOVER

Verdrag van Lissabon: Belgische recuperatie via EU?

Een gevoelig advies van de Raad van State

Het Verdrag van Lissabon is in feite een verkapte en weinig adequate EU-grondwet (Doorbraak, jan.). De parlementen van Frankrijk, Hongarije, Malta en Roemenië hebben dit verdrag al geratificeerd. Met uitzondering van de Ierse die niet anders kan, waagt geen enkele regering zich aan een volksstemming. Ook België niet.

De interimregering-Verhofstadt was al gestart met de parlementaire bekrachtiging van het verdrag in allerijl af te wikkelen. Het begon op 6 maart in de Senaat. De senatoren hadden slechts drie (!) dagen om het 370 pagina's tellende verdrag te kunnen doornemen.

Het zogenaamde debat was er dan ook naar. Op enkele uitzonderingen na traden de sprekers de Belgische federale regering gewoon bij. Ook al had op 29 februari de Raad van State een advies verstrekt met daarin nogal wat overwegingen betreffende de inspraak en de rol van de gewesten, gemeenschappen en hun respectieve parlementen in de Europese besluitvorming.

Zo vroeg de Raad zich af hoe de regionale parlementen de subsidiariteitstoets van de Europese initiatieven zullen kunnen uitvoeren. De Raad van State merkt ook op dat krachtens het Verdrag van Lissabon de Europese Raad (staatschouwen en regeringsleiders) een heuse EU-instelling wordt die bindende beslissingen kan treffen. Hij besluit daaruit: *'De overheden zullen een regeling moeten treffen voor de vertegenwoordiging, de standpuntbepaling en het stemgedrag in de Europese Raad'* en adviseert de bijzondere wet van 8 augustus 1980 aan te passen.

De Europese Raad kan immers nu gaan beslissen op gebieden die in België tot de bevoegdheid van de gemeenschappen en gewesten of tot de gemengde bevoegdheden behoren. Tot dusver was België in de Europese Raad vertegenwoordigd door de federale premier. Dat kan vandaag Letermé zijn, maar morgen Reyniers of di Rupo.

De Raad van State oordeelt dat de gemendeerde bijzondere wet ook duidelijk moet bepalen welk orgaan of welke organen precies als Belgisch parlement optreedt/optreden overeenkomstig de alarmprocedure die kan worden ingezet door de nationale parlementen als de EU-commissie haar bevoegdheid overschrijdt. Daar doemt de door Verhofstadt en de Franstaligen voorgestane paritaire senaat op.

Belcrachtiging door de senaat

De Senaat heeft niettemin op 6 maart met 48 stemmen voor, 8 stemmen tegen (Vlaams Belang en FN) en 1 onthouding (Lieve Van Ermen, LDD) het Verdrag goedgekeurd. Geen enkele senator had aandacht voor het advies van de Raad van State, dat al een tijd bij de administratie rondslingerde, maar officieel pas op 29 februari werd uitgebracht. De senatoren hadden dus amper de tijd het advies met zijn 119 bladzijden in te kijken.

Karel De Gucht, federaal minister van Buitenlandse Zaken, benadrukte dat de bezwaren van de Raad van State met betrekking tot het samenwerkingsakkoord van de voorzitters van de Belgische parlementen van 2005 geen obstakel vormen voor een ratificatie van het Verdrag van Lissabon. Eens dit verdrag is goedgekeurd, zal het echter voor Vlaanderen moeilijker zijn om zijn positie veilig te stellen. Het excuus zal dan zijn dat de eventuele afstand van bevoegdheden onafwendbaar is op grond van verplichtingen aangegaan krachtens het verdrag. Oppassen is dus de boodschap.

Advies in het ijl

Het "debat" in de Senaat heeft geenszins de terechte opmerkingen van de Raad van State beantwoord. De Senaat is de eerste in een lange rij parlementen in België die het Verdrag van Lissabon moeten ratificeren. De federale regering beoogt de hele procedure tegen juli af te ronden. Hopelijk vatten de Kamerleden en de Vlaamse volksvertegenwoordigers hun taak ernstiger op dan de senatoren.

Het Vlaams Parlement moet desnoods weigeren het Verdrag van Lissabon goed te keuren zonder dat er vooraf binnenslands klare afspraken zijn gemaakt omtrent de door de Raad van State opgeworpen bedenkingen, die ook kans maken door de EU te worden aangevaard.

Vlaanderen staat in de Europese Unie

Dit alles bewijst andermaal dat in de EU alleen lidstaten meetellen. Het Comité van de Regio's, en de groep van regio's met wetgevende bevoegdheid (Regleg) zijn slechts doekjes voor het bloeden. De besluitvorming ligt uitsluitend bij de Raad van de Europese Unie (Ministers van Buitenlandse Zaken) en binnenkort vooral bij de Europese Raad. In die gremia zijn slechts lidstaten stemgerechtigd.

Wil Vlaanderen zijn toekomst binnen die Unie veiligstellen, dan moet het dus een volwaardige lidstaat worden. Zelfs een confederatie volstaat niet. Een van de eerste gebieden die in een confederatie gemeenschappelijk blijven is immers Buitenlandse Zaken en Europees beleid is nog altijd buitenlands.

Het verleden bewijst dat Vlaanderen voor het behartigen van zijn belangen in de EU niet vanzelfsprekend op België kan rekenen. Het Belgische keurslijf staat integendeel zijn volle Europese ont-plooiing in de weg.

■ THEO LANSLOOT

1 Theo Lansloot, Vlaanderen, let op uw zaak in Doorbraak 2007, nr. 1.

Globalisering

Maakt welvaart gelukkig? Samen met zijn standpunt over de grootte van de Vlaamse universiteiten, is dit thema zowat het meest originele - bijna hadden we 'controversiële' geschreven - dat de bekende Leuvense prof economie Paul De Grauwe behandelt in zijn recente boek *De onvoltooide globalisering*. Wie de - weinige - economische literatuur voor een breder publiek in Vlaanderen volgt, hoeft niet meteen in De Grauwes jongste publicatie te duiken. Het is maar een (beperkte) herwerking van zijn in 2006 bij Lannoo verschenen *Waar gaat het naartoe met onze economie?* - nu mét een Nederlandse partner-uitgever.

Centrale uitgangspunt is inderdaad 'globalisering'. En hoewel in het verleden VLD-senator en behorende tot de klassiek-liberale vleugel (overigens: herlees zijn magistrale *De zichtbare hand*). Het conflict tussen economie en politiek uit 1986 (Lannoo), neemt de prof

hier behoorlijk genuanceerde standpunten in. Uiteraard is hij pro-globalisering; de mensheid is er de jongste halve eeuw alleen maar - en zelfs exponentieel - welvarender door geworden, dat staat buiten kijf. Maar vrijhandel alleen, is niet voldoende. Om een welvarende economie te verkrijgen moet in een land de trias goed bestuur - vrije markt - vrijhandel/openheid gerealiseerd zijn. Anders is de bevolking eraan voor de moeite van een kleine elite rijker wordende rijken.

Maar meer dan ooit besteedt De Grauwe belangstelling aan geluk. Is de rijkere mens ook gelukkiger? Zoals het een goede economie betaamt, duikt hij in relevant cijfermateriaal om tot enkele verrassende resultaten te komen. Zo is de gemiddelde Colombiaan - die uiteraard heel wat minder verdient dan de gemiddelde Nederlander - relatief véél gelukkiger dan die laatste. Hoe dat komt, kunt u in het tweede hoofdstuk lezen.

Zoals gezegd, is ook zijn universiteits-standpunt verrassend - hoewel hierin ondertussen bijgetreden door o.a. Frank Thevissen en Rik Torfs. Kwaliteitsvolle universiteiten die haast gratis ("democratisch") onderwijs verschaffen zijn een contradictio in terminis. Wie een topuniversiteit nastreeft, bepaalt toelatingsvoorwaarden en -gelden zelf.

KDr.

Paul De Grauwe,
De onvoltooide globalisering. Verkenning van een nieuwe wereld.
Lannoo/Nieuw-Amsterdam, 238 blz., € 19,95,
isbn 978 90 782 3004 5

Vroeger was het beter

Het elitair klinkende standpunt dat De Grauwe heeft omtrent universitair onderwijs, ligt bijzonder dicht bij het standpunt van zijn collega hoogleraar Jan Blommaert omtrent pers en media. Die is de laatste vijftien jaar te open, te democratisch en - dus - te populistisch geworden. Blommaert - een taalkundig antropoloog die zich behoorlijk links van het centrum plaatst - verast niet echt met zijn nogal conservatieve roep naar meer kwaliteit en beschaving in het politieke en mediadiscours. Ook in zijn vorige werken *Populisme* en *Ik stel vast* (allebei Epo) roerde hij al zijn intellectuele pen tegen de verschraling en het 'dumbing down' van debat en pers. (De vele fouten tegen het genus van de substantieven moet de lezer er wel bij nemen.)

Blommaert ergert zich al jaren aan het gepopulariseer in pers en politiek. Daarbij wijst hij de vermarkting van pers (de opiniepers is verdwenen) en politiek (die begonnen is met de VLD die als een afwasproduct werd 'gemarketeerd') met de vinger. Elke jan-met-de-pet mag zijn mening hebben en uiten en - dat lijkt nog het ergste - er wordt verdorie zelfs rekening mee gehouden, stel je voor!

De linkse Blommaert plaatst zich daarbij op een wel

erg conservatief en elitair standpunt, onder meer door zich toe te eigenen wél standpunten te mogen verkondigen, wél aan het debat te mogen deelnemen, daar waar hij vele anderen net hun deelname of mening wil ontnemen. Niet bijster democratisch, voor iemand die prominent lid is van de Belgische Progressieve Socialistische - een beweging die zich echter niét afzet tegen het 'ethische kapitalisme' dat het socialisme in Vlaanderen te veel is geworden, aldus Blommaert.

En toch kunnen we Blommaert enkel gelijk geven in zijn analyse. De kwaliteit van het maatschappelijk debat heeft inderdaad te lijden onder het aantal 'klets-majoor's' dat te pas en - vooral - te onpas, al dan niet vermomd als Bekende Vlaming, zijn mening mag uiten in eender welk kanaal. Jammer genoeg 'heel veel mensen blijken snel tevreden te zijn met slordige, oppervlakkige, onsamenhangende informatie; er circuleren massa's halve waarheden (een synoniem van hele leugens) en de toogpraatjes van beroemdheden worden voor grote wijsheden versleten'. Toch is Blommaert niet van enig eigenbelang te kwijten; hij klaagt in zijn magistrale boek *De crisis van de democratie* aan dat net *zijn* mening niet vaak genoeg aan bod komt (toegegeven: wegens te 'moeilijk' of te 'genuanceerd', en

daarmee koop je kijkers noch lezers).

Ook de oneliners en tiensecondencommentaren van politici en opiniemakers moeten het ontgelden bij Blommaert, net als de burgerdemocratie of de directe democratie. 'Oude politiek is beter en democratischer dan nieuwe politiek'. Een al even straffe onliner, maar wel degelijk onderbouwd in een meer dan lezenswaardig werk.

Met zijn beenharde kritiek op de vermarkting en in feite ook democratisering van de politiek, heeft Jan Blommaert een haarscherpe analyse gemaakt van de actuele politiek en media. Een absolute aanrader!

KDr.

Jan Blommaert,
De crisis van de democratie. Commentaren op actuele politiek.
Epo, 246 blz., € 18,50,
isbn 978 90 6445 470 7

De ultieme herkansing voor Leterme. Dat was althans de vette kop boven een artikel van Rik Van Cauwelaert in de Knack. Want zo ging hij verder: de interimregering Verhofstadt heeft geen oplossing voor het belgische probleem, ze is zelf het probleem. Punt. De Guy zal zich ongetwijfeld verslikt hebben bij het lezen van deze 'one' liner. Bovendien een waarheid als een belgische koe. Alhoewel, toch een paar bedenkingen.

Als het maar geen windei wordt

Ten eerste: deze interimregering was geen regering. Ze kón ook niet regeren, want regeren veronderstelt gezag. En dat had ze niet. Zij moest enkel op 'Befehl' van het hof, in afwachting van betere (?) tijden, de belgische schijn redden. Dit was dus geen regering, maar een schijnhuwelijk, afgesloten tussen een aantal belgicistische partijen en plechtig bezegeld door de hopelijk laatste (?) schijnkoning van een schijnland.

Ten tweede: Rik van de Knack zoekt het iets te ver als hij poneert dat de regering het probleem was. Dat is manifest onjuist! Niet de regering was het probleem, maar de belgische 'onstaat' zelf was en is nog steeds het probleem. Rik weet dat zelf ook wel, maar durft dat vandaag (nog) niet schrijven. Ik wel.

Want deze interimregering was slechts een gepluimde belgische

kip die hooghartig zat te broeden op een rot ei, in de ijdele hoop dat er ergens rond Pasen een gezond kuiken zou uitkomen. Wel, mijnheer Van Cauwelaert, we hebben dat kuiken inmiddels kunnen bewonderen. En geef toe, geen fraai gezicht. Ook dit is niet de regering van de ultieme herkansing voor Leterme. Want ook dit is geen regering. Enkel een samenraapsel van vage intenties die elke partij naar believen kan interpreteren. Gedoemd om te mislukken dus. Vooral wegens de belgische strategie die er achter zit en er nog steeds op gericht is om het verkiezingssucces van CD&V/ N-VA en het persoonlijk succes van Yves alsnog ongedaan te maken.

Vandaar Yves, en voor het helemaal te laat is, toch nog deze raad: als Sire Albert op 21 juli geen 'grote' staats hervorming kan aankondigen, aarzel dan niet en draai dit paaskuiken eigenhandig de nek om. En zwicht vooral niet voor het Hof en uw zogezegde vrienden die u maar al te graag zullen voorhouden dat een "grote" staats hervorming niet overhaast mag gebeuren. Maar in feite alleen maar tijd willen winnen om u de tijd te geven om te vergeten wat ge vóór de verkiezingen had beloofd. Anders gezegd, de veelkleurige paaseieren in uw regeringskorf zijn niets anders dan belgische vijgen na Pasen En ze stinken nu al uren in de wind...

■ KAMIKAZE

MEGAFOON

Lentemanifest IV: er is nog een kans

In een vierde Lentemanifest (na die van 2004, 2006 en 2007) geven tientallen Vlaamse "vooraanstaanden" een grote staats hervorming nog 'een kans'. Het manifest werd geschreven op initiatief van Roger Dillemans (KU Leuven) en Jan De Groof. Enkele passages in deze Megafoon.

'Ons land zit niet op koers, noch met zijn budget (2007 eindigde in het rood), noch voor zijn schuldafbouw, noch voor de werkgelegenheidsgraad. Ook op het vlak van de staats hervorming dreigt immobilisme. Nochtans kan een institutionele status-quo geen optie zijn. Meer welvaart en welzijn in het Noorden maar ook in het Zuiden van het land vereisen een grondige hertekening van het Belgisch institutioneel huishouden.

De eerste fase van de nieuwe staats hervorming maakt een eerste begin van die hertekening, de tweede wil op dat 'élan' verder gaan door nog vóór het zomerreces bijkomende bevoegdheden inzake het cruciale arbeidsmarktbeleid en het gezins- en gezondheidsbeleid over te dragen, terwijl de financiële responsabilisering en meer fiscale autonomie van

de deelgebieden zouden worden onderzocht.

Maar de tweede fase dreigt de afspraak met de geschiedenis te missen. Het Belgische dotatiesysteem van financiële middelenvoorziening, dat op het eerste gezicht zeer solidair kan lijken, is een schoolvoorbeeld van budgettaire onverantwoordelijkheid. De gemeenschappelijke pool van centraal geïnde ontvangsten vormt een bestendige uitnodiging voor de decentrale overheden om die te exploiteren als 'derde betaler' voor hun uitgaven. De decentrale overheden moeten dan immers de fiscale rekening van hun uitgaven niet direct aan hun burgers presenteren. En bij gebrek aan voldoende eigen belastingbevoegdheden zal de centrale overheid onder druk worden gezet om met bijkomende middelen over de brug te komen, wanneer een falen van een decentraal bestuursniveau dreigt. Dit is niet bevorderlijk voor de noodzakelijke discipline bij het doen van uitgaven.

Het subsidiariteitsbeginsel stelt dat bevoegdheden best op het niveau komen waar ze het meest efficiënt kunnen wor-

den uitgeoefend. De efficiëntie wordt bepaald aan de hand van drie criteria: homogeniteit van de situaties, voorkeuren of beleidskeuzes, schaal- en oversijpelings effecten.

Naast een zo efficiënt mogelijke toewijzing van uitgavenbevoegdheden, moet die toewijzing zo coherent en transparant mogelijk gebeuren. Een versnippering van bevoegdheden, zoals nu al te vaak het geval is, is geen voorbeeld van goed bestuur. Het gaat in tegen goed bestuur dat men de bevoegdheid wel heeft voor onderwijs maar niet voor de leerplicht, wel voor de opvang van delinquent jongeren maar niet voor de wijze van bestraffing, wel voor scholing en arbeidsbemiddeling maar niet voor de langdurige werkloosheid, wel voor de preventieve gezondheidszorg maar niet voor de curatieve gezondheidszorg, wel voor de lonen van ambtenaren maar niet voor hun pensioenen... Maximaal coherente bevoegdheidspakketten zullen bevoegdheidsconflicten helpen voorkomen.

De integrale tekst van het Lentemanifest is te lezen op www.doorbraak.org/ kort

KBC-Verzekeringsadvies

Soms wou u dat u met KBC over uw verzekeringen had gepraat.

Bank & Verzekering

we hebben het voor u

Want dan was u zeker goed verzekerd. Zelfs voor de meest onwaarschijnlijke situaties. En goed verzekerd zijn is voor iedereen anders. Kom daarom praten met ons. Samen met u bekijken we, nu en ook later, uw verzekeringsportefeuille en geven u advies op maat. Doe het liever vandaag dan morgen. Voor er iets onverwachts gebeurt.

www.kbc.be/verzekeringsadvies

71ste Vlaams Nationaal Zangfeest

Manifest voor Vlaanderen

zondag | 20 april 2008 | 14u30
Sportpaleis | Antwerpen

Info & reservatie 03/237.93.92 www.zangfeest.org

Vlaams, Neutraal Ziekenfonds
www.vnz.be 0308-172122

Europem n.v.

P. - E. v. v. M.

Energiebesparing

Milieutechnologie: afvalverbranding, deNOx.

Explosieve gasmengels:

verwerking in overeenstemming met ATEX.

Gespecialiseerd studiewerk en sleutel-op-de-deur levering

Mallekotstraat 65, 2500 Lier

Tel.: +(03) 491 98 78 – Fax: +(03) 491 98 77

E-mail: info@euro-pem.com

Doorbraak

Colofon

Doorbraak is een uitgave van de Vlaamse Volksbeweging vzw. ■ Verschijnt maandelijks (niet in augustus). ■ Doorbraak is lid van de Unie van de Uitgevers van de Periodieke Pers. ■ HOOFDREDACTEUR: Jan Van de Castele ■ KERNREDACTIE: Karl Drabbe, Dirk Laeremans, Peter De Roover ■ MEDEWERKERS: Jacques Claes, Frans Crols, Kathleen Van den Heuvel, Bart Maddens, Guido Naets, Marc Platel, Dirk Rochtus, Matthias E. Storme ■ REDACTIE-ADRES: Passendalestraat 1A, 2600 Berchem. Tel 03 366 18 50 – Fax 03 366 60 45 ■ redactie@doorbraak.org ■ www.doorbraak.org – abonnementen: secretariaat@doorbraak.org ■ ABONNEMENT: € 18 voor een abonnement van 12 maanden (buitenland: € 30) ■ STUDENTENABONNEMENT: € 10 voor een abonnement van 12 maanden, met opgave van leeftijd en onderwijsinstelling ■ INTERNETABONNEMENT: € 10 voor 12 maand toezending van Doorbraak (pdf-bestanden) via internet. Het (studenten)abonnement geeft recht op een gratis internet-abonnement. ■ Abonnering door storting op rekening 736-0012719-76 van VVB Doorbraak, Passendalestraat 1A, 2600 Berchem met vermelding van het type abonnement. ■ Doorbraak wordt ook gratis toegestuurd – met ledenblad Binnendoor – naar de leden van de Vlaamse Volksbeweging vzw (VVB). U kunt ook lid worden van de VVB door overschrijving van € 18 op rekening 409-9521741-71 van VVB-leden-administratie.

■ Betaling van het abonnementsgeld vanuit het buitenland: gebruik IBAN BE91 7360 0127 1976 en BIC KREDBEBB ■ VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: Pieter Bauwens, Passendalestraat 1a 2600 Berchem ■ ISSN 0012-5474

Forum van Vlaamse Vrouwen

FVV - vzw

Bennesteg 2

9000 Gent

Tel. : 09 223 38 83

Fax : 09 224 44 81

info@vlaamsevrouwen.org

www.vlaamsevrouwen.org

De Vlaamse schakel in de Vrouwenbeweging & de Vrouwelijke schakel in de Vlaamse Beweging

Splits zelf de sociale zekerheid!

Hoogstratenplein 1 - Mechelen • Antwerpsestraat 145 - Lier

Vlaams & Neutraal Ziekenfonds

UW VRIJHEID, UW ZEKERHEID

Overtuigd Vlaams

Het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds steunt resoluut de eis van de Vlaamse Beweging voor de splitsing van de sociale zekerheid.

Dit is geen egoïsme maar een gezonde solidariteit met de huidige en toekomstige generaties Vlamingen. Enkel met een Vlaamse ziekteverzekering kan er een doeltreffend gezondheidsbeleid gevoerd worden.

Bewust Neutraal

Meer dan 70.000 leden weten dat het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds partijpolitiek neutraal is. Onze ongebonden positie zorgt er ook voor dat zowel patiënt als zorgverstreker compleet vrij zijn in hun keuze. Daardoor geniet het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds een ijzersterke klantgerichte en sociale reputatie.

Verrassend voordelig

Bij het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds zit u goed wat de door de wet verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering betreft. Maar wat meer is, onze uiterst volledige aanvullende verzekering maakt het verschil. Bij ons geniet u van onder meer volgende voordelen:

- tot 750 euro voor orthodontie;
- tot 600 euro geboortevordelen;
- tot 250 euro voor tandprothesen en lasertherapie;
- tot 175 euro voor alternatieve geneeskunde;
- tot 100 euro voor brillen en lenzen;
- tot 75 euro voor alle vaccinaties;
- tot 60 euro voor kampen en lidgeld sportclub;
- tot 25 euro voor voetverzorging;
- en nog zoveel meer!

**Aansluiten is heel eenvoudig.
Bel ons gratis nummer:
0800-179 75 en wij doen de rest.**

Het Vlaams & Neutraal Ziekenfonds heeft kantoren in heel Vlaanderen.